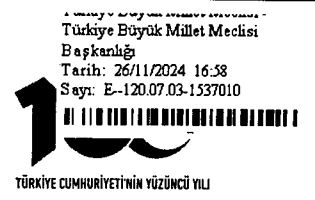

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-72079556-610-13698651
Konu : Soru Önergesi (7/15097)

ACELE
7/15097
6K 12

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 20.08.2024 tarihli ve 1479071 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Trabzon Milletvekili Sayın Sibel SUIÇMEZ tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/15097 Esas Numaralı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7/15097 Cevap Metni (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 62255608-9C83-407A-898A-F4C4F92FD8D0

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA

KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için:Samiye BULUN
Çocuk Gelişimcisi
Telefon No:(312) 705 58 09

Trabzon Milletvekili Sayın **Sibel SUIÇMEZ**'e Ait 7/15097 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımız tarafından çocuklarımızın ve gençlerimizin sağlıklı gelişimini temin etmek amacıyla; çocuklarımızın üstün yararı ilkesi doğrultusunda risklere karşı güçlü ve duyarlı nesiller yetiştirmek üzere koruyucu, önleyici ve destekleyici çalışmalar yürütülmektedir.

Bakanlığımız yoksulluğun nesiller arası transferinin önüne geçebilmek ve sağlıklı nesillerin yetişmesine katkı verebilmek için özellikle çocukları destekler nitelikte yardım programlarına önem vermektedir.

Bakanlığımızca, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma (SYD) Vakıfları aracılığıyla başta 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu olmak üzere 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ve diğer mevzuat hükümleri doğrultusunda çeşitli sosyal yardım programları yürütülmektedir. Yürütülmekte olan sosyal yardım programları düzenli ve süreli nitelikte olmak üzere aile yardımları, barınma ve gıda yardımları, engelli yaşlı yardımları, sağlık yardımları, eğitim yardımları ve proje destekleri olarak sınıflandırılmaktadır.

Çocuklara yönelik; sosyal güvencesi olmayan ve 3294 sayılı Kanun kapsamında ihtiyaç sahibi olan ailelere, çocukların örgün eğitime devam etmeleri ve okulun açık olduğu aylarda bir ay içerisinde 4 günden fazla devamsızlık yapmamaları kaydıyla Şartlı Eğitim Yardımı ve her eğitim-öğretim yılı başında ve yıl boyunca 3294 sayılı Kanun kapsamında bulunan ihtiyaç sahibi ailelerin ilk ve ortaöğretimde okuyan çocuklarının SYD Vakıfları tarafından kırtasiye, önlük, çanta vb. temel okul ihtiyaçları karşılanmak amacıyla Eğitim Materyali Yardımı yürütülmektedir. Ayrıca eğitim yardımları kapsamında Ücretsiz Ders Kitabı Yardımı, Öğle Yemeği Yardımı, Engelli Öğrencilerin Ücretsiz Taşınması, Öğrenci Barınma Taşıma Yemek Yardımı, Eğitim Yardımları Kapsamında Ulaşım Giderlerine Yönelik Yardım Programı gibi programlar da yürütülmektedir.

Öte yandan nüfusun en ihtiyaç sahibi kesiminde yer alan ailelere, 0-6 yaş arası çocuklarını düzenli olarak sağlık kontrollerine götürmeleri, gebe kadınların düzenli sağlık kontrollerini yaptırmaları ve doğumlarını hastanede gerçekleştirmeleri şartları ile Şartlı Sağlık Yardımı yapılmaktadır.

Bakanlığımızca yürütülmekte olan Türkiye Aile Destek Programının Çocuk Desteği Bileşeni kapsamında hak sahibi hanelere hanedeki çocuk sayısına göre ek ödeme yapılmaktadır.

Diğer taraftan Bakanlığımızca çocuklarımızın sosyal ve ekonomik yönden güçlendirilmesi, kurum bakımına alınmadan ailesi yanında desteklenmesi amacıyla Sosyal ve Ekonomik Destek Hizmeti (SED) yürütülmektedir. Ailelere sağlanan SED ile çocuklar öz aile veya yakınları yanında desteklenmekte, aile birliği ve bütünlüğü korunmaktadır.

Bununla birlikte hizmetten yararlanan ailelerden istihdama katılabilecek durumda olanların İŞKUR meslek edindirme kurslarına yönlendirilerek kendi hayatlarını sürdürebilecekleri iş ve meslek edindirilmelerine yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

SED Hizmeti ile çocuklar için ekonomik destek sağlanması yanında alanda çalışan meslek elemanları tarafından ailenin ihtiyaç duyduğu konularda psikososyal müdahale de yapılmaktadır.

Yapılan inceleme ve değerlendirme sürecinde aile içinde tespit edilen sorunların çözümü amacıyla mesleki çalışmalar yapılmaktadır. Aile içi sorunların çözülmesi, ailenin ve çocuğun çevreye uyumu, çocuğun okula uyumu ve eğitime devamı, kriz durumundaki kişilere psikososyal

destek sağlamak, ailelerin ebeveynlik becerilerinin artırılması vb. konularında mesleki müdahalede bulunmaktadır. İhtiyaç duyulan vakalarda 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu gereği danışmanlık, eğitim ve sağlık tedbiri alınabilmektedir.

Ayrıca SED Hizmetinin etkinliğini artırmak, ailelerde çocuk ile ilgili farkındalık oluşturmak, çocuklara okul dışı zamanlarını kaliteli ve verimli kullanabilecekleri ortam ve imkânları sunmak amacıyla 2017 yılında başlatılan “*SED Hizmetinin Etkinliğinin Artırılması (Okul Destek) Projesi*” kapsamında SED Hizmetinden yararlanan çocuklar için akademik, sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler düzenlenmektedir. Bu doğrultuda 81 ilde SED hizmetinden yararlanan ortaokul ve lise çağındaki bulunan çocukların bu etkinliklerden faydalandırılması sağlanmaktadır. Proje ile çocukların boş zamanları, gelişimlerini destekleyecek şekilde yapılandırılmakta, boş vakitlerinde olumsuz ortamlardan /sosyal çevreden ve bunların barındırdığı risklerden korunmaları ve toplum kaynaklarına erişim konusunda fırsat eşitliği sağlanmaktadır.

2014 yılında “*Sosyal ve Ekonomik Destek Hizmetlerinin Değerlendirilmesi Projesi*” ile SED Hizmetinin etkinliği ölçülmüş olup 2024/2025 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yatırım Programına alınan “*SED Etki Analiz Projesi*” ile SED Hizmetinin etkinliğinin tekrar ölçülmesi çalışmaları başlatılmıştır.

Sosyal ve Ekonomik Destek Hizmetine ihtiyaç duyan hanelere, doğrudan çocuklarımızın aile bütünlüğü içerisinde korunması, sağlıklı gelişimleri ve eğitim yaşantılarının desteklenmesi amacıyla Bakanlığımız tarafından çocuk odaklı 17 sosyal ve finansal destek programı uygulanmaktadır.

Ülkemizde bugüne kadar yürütülen çocuk işçiliğini önlemeye yönelik çalışmalar ile uyumlu olarak, 138 ve 182 sayılı ILO Sözleşmelerinin uygulanmasını da içeren, çocuk işçiliğinin önlenmesine yönelik olmak üzere “Çocuk İşçiliği ile Mücadele Ulusal Programı” oluşturulmuştur. Program dahilinde, çocuk hakları konusundaki farkındalığın artırılması için Bakanlığımızca koordine edilen İl Çocuk Hakları Komitelerinde çocuk işçiliği ile mücadele konusunun özel olarak ele alınması faaliyeti yer almaktadır. Bu doğrultuda, 81 ilimizde oluşturulan Çocuk Hakları İl Komiteleri tarafından her yıl 12 Haziran Çocuk İşçiliği ile Mücadele günü kapsamında farkındalığı artırıcı faaliyetler yürütülmektedir.

Ayrıca EU IPA II kapsamında Bakanlığımız ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının ortak yararlanıcısı olduğu “Türkiye’de Çocuk Haklarının Desteklenmesi Projesi” uygulamaya konmuştur. Projenin amaçlarından biri de çocuk işçiliğinin takibi ve önlenmesine yönelik Bakanlık kapasitesinin artırılarak çocuk işçiliğinin önlenmesidir. Proje Kasım 2021–Kasım 2024 yıllarını kapsamaktadır.

Proje sonucunda; Çocuk hizmetlerinde minimum bakım standartların belirlenmesi, alternatif hizmet modellerinin geliştirilmesi, kalite değerlendirme araçlarının oluşturulması ve risk ölçeklerinin belirlenmesini içeren araçlar, “Çocuk Koruma ve Refahı Alanı Mesleki Yetkinlik Programı” (31 modül), Türkiye genelinde 81 ilde görev yapan “çocuk işçiliğiyle mücadele hizmet birimleri” için sekiz modülden oluşan bir hizmet içi eğitim programı ve hassas koşullardaki çocukların kanıta dayalı araçlarla tespit, tarama ve psikososyal ihtiyaçlarını değerlendiren -yaş dönemlerine duyarlı- araçlar geliştirilmiştir.

Ek olarak Bakanlığımızca her ilde *Çocuklar Güvende Ekipleri* oluşturulmuş ve ekipler aracılığıyla risk altındaki çocuklara yönelik tespit, yönlendirme ve izleme faaliyetleri gerçekleştirilmektedir. Ekipler tarafından alan taramaları, çocuklarla mesleki çalışmalar, hane ziyaretleri, ailelere yönelik rehberlik faaliyetleri, eğitim kurumları ziyaretleri

gerçekleştirilmektedir. Yapılan alan taramaları neticesinde çocuk ve ailenin uygun sosyal hizmet modeline veya destek ve yardımlara yönlendirilmesi sağlanmaktadır. Ayrıca çocuğun ailesine rehberlik hizmeti verilmekte, gerekli görüldüğü takdirde aile hakkında adli işlem başlatılabilmekte, gerek görülmesi halinde çocuk kurum bakımına alınabilmektedir.

Soru önergesinde yer alan diğer konular, diğer bakanlıkların görev ve faaliyet alanında olduğundan değerlendirilememiştir.